

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw G.H. Dinkelman

BEL/IOT

Telefoonnummer +31235143571

dinkelmang@noord-holland.nl

INGEKOMEN -2 NOV. 2016

1 | 7

Betreft: Voorstel voor CO₂-monitoring

Geachte leden,

Hierbij verzoeken wij u het Voorstel voor CO₂-monitoring (zie bijlage) op de B-agenda van de commissie EEB van 21 november 2016 te plaatsen.

De reden hiervoor is

De commissie EEB heeft in haar vergadering van 15 september 2016 aangegeven een nader voorstel voor CO₂-monitoring inclusief financiële dekking in haar commissie te willen bespreken alvorens over een Statenvoordracht te besluiten.

Concreet wordt aan de commissie gevraagd

Kan de commissie zich vinden in het voorstel en het voornemen hiervoor € 700.000 uit de EXIN-H reserve beschikbaar te stellen?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden is de volgende informatie van belang

Datum en inhoud GS besluit

1 november 2016:

1. Het uitgewerkte voorstel voor CO₂-monitoring voor advies voor te leggen aan PS en op basis van de uitkomst van de bespreking een definitief voorstel aan PS voor te bereiden.

Eerdere behandeling in commissie of PS

Ja, het voorstel maakte deel uit van ons advies over motie 18 en het Klimaatinitiatief. Dit advies is 15 september 2016 in de commissie besproken. De commissie gaf aan een nader uitgewerkt voorstel voor de CO₂-monitoring en de dekking daarvan te willen bespreken alvorens een voordracht in behandeling te nemen.

Verzenddatum

-2 NOV. 2016

Kenmerk 769463/866224

Uw kenmerk

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

Op grond van welk kader/beleid is dit voorstel gedaan

Beleidsagenda Energietransitie en ons advies over motie 18 en Initiatiefvoorstel Klimaatinitiatief Noord-Holland.

Motivatatie keuzevrijheid

De commissie EEB is vrij al dan niet in te stemmen met het voorstel.

Effecten voorstel

Het voorstel beoogt een start te maken met CO₂-monitoring door een CO₂-vertaling mogelijk te maken van de Staat van de transitie (de monitor van de Beleidsagenda Energietransitie) en de Routekaart 2050. Ook wordt de op te zetten energieregistratie voor de eigen organisatie zoveel mogelijk vertaald naar CO₂.

Overleg heeft plaatsgevonden met

De commissie EEB.

(Burger) participatie

Voor de Routekaart is een uitgebreid participatietraject voorzien.

Communicatie omtrent besluit

Niet naar aanleiding van deze brief. Pas bij een Statenvoordracht wordt actief gecommuniceerd.

Evaluatie

De Staat van de Transitie en de Routekaart 2050 worden geëvalueerd op basis van nog te formuleren criteria. Dit gebeurt door de sector O&I in het voorjaar van 2018.

De Omgevingsdienst ziet toe op de energieregistratie voor de eigen organisatie.

Financiële aspecten/risico's

Nu geen, wel na een positief besluit van PS over de eventuele voordracht. Het gaat om het ter beschikking stellen van € 700.000 uit de EXIN-H reserve.

Vervolgprocedure

Indien de commissie akkoord gaat met het voorstel, zullen wij PS een voordracht voorleggen voor het beschikbaar stellen van € 700.000 uit de EXIN-H reserve.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergman

voorzitter

J.W. Remkes

2 bijlage(n)

- Voorstel voor CO₂-monitoring
- EXIN-H notitie uit 2004

Bijlage: Voorstel voor CO₂-monitoring

Naar aanleiding van de bespreking in de commissie EEB van 15 september jl. van ons advies over de haalbaarheid van motie 18 en het initiatiefvoorstel Klimaatinitiatief Noord-Holland (769463/827284), informeren wij u nader over ons voorstel voor CO₂-monitoring, de financiële dekking hiervoor en de criteria van EXIN-H.

De commissie heeft aangegeven dit advies, uitgewerkt in een concreet voorstel, te willen bespreken alvorens zich uit te spreken over een Statenvoordracht voor het vrijmaken van de middelen. Ook wil de commissie nader geïnformeerd worden over de criteria van EXIN-H.

Voorstel voor CO₂-monitoring

In ons advies over motie 18 en het initiatiefvoorstel Klimaatinitiatief hebben wij u voorgesteld een start te maken met CO₂-monitoring. We willen dat doen door een aantal producten die wij al voornemens zijn te maken zoveel mogelijk ook naar CO₂ te vertalen. Ons voorstel voor CO₂-monitoring bestaat uit drie onderdelen:

1. Tweejaarlijkse vertaling van de Staat van de transitie naar CO₂;
2. Vertaling van de Routekaart 2050 naar CO₂;
3. In kaart brengen van het energiegebruik van de eigen organisatie en vertaling daarvan naar CO₂.

Ad. 1 Vertaling Staat van de transitie naar CO₂.

Tijdens de behandeling van de Beleidsagenda Energietransitie is toegezegd jaarlijks een Staat van de transitie te maken waarin de voortgang van het Uitvoeringsprogramma van de Beleidsagenda wordt gemonitord. Toegezegd is om de monitor zo kwantitatief mogelijk te maken.

In het advies over motie 18 en het Klimaatinitiatief hebben wij hieraan toegevoegd dat we de Staat van de Transitie tweejaarlijks tevens zoveel mogelijk naar CO₂ zullen vertalen.

De Staat van de transitie moet nog ontwikkeld worden. Wij kunnen daarom nu niet in detail aangeven wat de CO₂-vertaling wel en niet behelst. Ons streven is om tweejaarlijks in elk geval een overzicht te presenteren van het energiegebruik in de gebouwde omgeving, de glastuinbouw en de industrie en het aandeel hernieuwbare energie in het totale Noord-Hollandse verbruik, met daarbij aangegeven waarop de provincie wel en niet kan sturen, welke instrumenten worden ingezet (conform de Uitvoeringsagenda) en wat de effectiviteit daarvan (naar verwachting) is.

Zoals wij in de Beleidsagenda hebben aangegeven, kan de effectiviteit van instrumenten niet altijd kwantitatief worden geduid, omdat er maar weinig is waarop wij rechtstreeks kunnen sturen en veel factoren een rol spelen bij investeringsbeslissingen van burgers en bedrijven. Alleen

datgene wat kwantitatief kan worden geduid in termen van petajoules energie (gebruik of opwekking), kan naar CO₂ worden vertaald. Dit is dus een belangrijke beperking bij de vertaling naar CO₂. Daarnaast zijn wij afhankelijk van de beschikbaarheid van data voor specifiek Noord-Holland.

Ons voornemen is om PS najaar 2017, iets meer dan een jaar na de vaststelling van de Beleidsagenda Energietransitie, een eerste Staat van de transitie voor te leggen, inclusief een eerste CO₂-vertaling. Dan bestaat ook gelegenheid het product te evalueren en verder te vervolmaken. Een evaluatie is voorzien in 2018. Wij zien de Staat van de transitie daarom als een 'groei-document'.

Ad. 2 Vertaling Routekaart 2050 naar CO₂

De Beleidsagenda Energietransitie loopt tot 2020 en bestrijkt de korte termijn. De Routekaart 2050 maakt deel uit van het Uitvoeringsprogramma van de Beleidsagenda en heeft tot doel de lange termijn inzichtelijker te maken. Daarbij gaat het om de vraag langs welke wegen – transitiepaden – de provincie in 2050 het punt kan bereiken dat uitsluitend nog hernieuwbare energie wordt gebruikt.

We willen ook weten wat de voor – en nadelen van de verschillende transitiepaden zijn en in hoeverre de provincie keuzes kan beïnvloeden.

Ons streven is dat we met de Routekaart op één of enkele optimale lange termijn energiestrategieën voor Noord-Holland uitkomen. Dit moeten gedragen strategieën zijn, wat betekent dat een goed geïnformeerd participatietraject nodig is. We zullen daarbij moeten beginnen met het delen van kennis. Een belangrijk vertrekpunt voor de Routekaart is het ECN-onderzoek 'Perspectieven op een volledig hernieuwbare energievoorziening voor Noord-Holland' (juli 2016, kenmerk 639075/847836). Dit rapport laat zien wat de mogelijkheden zijn om in 2050 helemaal met behulp van duurzame energie (zon, wind, aardwarmte, biomassa etc.) in de behoefte aan hoge en lage temperatuur warmte, elektriciteit en transportbrandstoffen te voorzien. Van het ECN-rapport wordt de komende maanden samen met externe partijen een ruimtelijke vertaling gemaakt, zowel voor de MRA als voor Noord-Holland Noord. Dit gebeurt via een aantal door de PARK te organiseren ateliers. Hiermee verkrijgen we een eerste inzicht in het draagvlak voor de mogelijke transitiepaden en hun ruimtelijke implicaties. Dit ruimtelijke traject is dus een belangrijke bouwsteen voor de Routekaart.

In het ECN-rapport is de vertaling naar CO₂ nog niet gemaakt, maar die is goed mogelijk omdat het een kwantitatief rapport is. Voor de kwantitatieve onderbouwing van de Routekaart zijn naar verwachting aanvullende, vergelijkbare rekenexercities nodig. Daarom gaan we ervan uit dat de vertaling van de Routekaart naar CO₂ ook geen

probleem zal zijn. Wel vergt dit extra werk en dus tijd en geld, zie het overzicht hieronder.

Ad. 3 In kaart brengen energiegebruik en CO₂-emissie eigen organisatie

In ons advies over motie 18 en het Klimaatinitiatief hebben wij aangegeven het provinciale energiegebruik te gaan registreren. We nemen daarin in elk geval de provinciale gebouwen en het wagenpark mee en zo mogelijk ook het energiegebruik van onze eigen infrastructuur (openbare verlichting, verkeerslichten, elektronische informatieborden, beweegbare kunstwerken etc.). Dit laatste is nog in onderzoek.

Er wordt geïnventariseerd welke energiebesparingsinvesteringen zich binnen vijf jaar terugverdienen en wat de mogelijkheden van duurzame opwekking zijn, waarbij we er van uitgaan dat investeringen zichzelf moeten terugverdienen en meekoppelen met reguliere vervangingsinvesteringen.

Op grond hiervan kunnen we bepalen hoeveel het gebruik van fossiele energie kan worden teruggedrongen en daarmee de CO₂-emissie. Wanneer dat duidelijk is, kan een realistisch doel worden bepaald. Hiermee geven wij tevens uitwerking aan de passage uit het coalitie-akkoord over het op verantwoorde wijze zo energieneutraal mogelijk maken van de provinciale organisatie. Tevens voldoen wij aan de verplichting tot het uitvoeren van een energie-audit op grond van de Europese Energy Efficiency Directive (EED). De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft ons in juli laten weten dat we EED-plichtig zijn. De energie audit wordt een vierjaarlijks terugkerende activiteit.

De activiteiten gericht op het in kaart brengen en beperken van het eigen fossiele energiegebruik maken deel uit van de nieuwe pijler "Eigen organisatie" binnen het programma Transitie Energie en Grondstoffen.

Financiële dekking en criteria EXIN-H

In het advies over motie 18 en het Klimaatinitiatief zijn de kosten van bovenstaande activiteiten begroot op € 800.000 in totaal voor drie jaar (waarvan € 200.000 eenmalige kosten en € 600.000 totale jaarlijkse kosten). Zie de tabel hierna voor een specificatie van deze kosten.

Werkzaamheden alternatieve voorstellen	Eenmalige kosten	Jaarlijkse kosten (3 jaar)
Staat van de transitie vertalen naar CO ₂	€ 50.000	€ 50.000
Routekaart ook uitwerken naar CO ₂	€ 50.000	€ 50.000
CO ₂ voetafdruk eigen organisatie	€ 100.000	€ 100.000
Totaal	€ 200.000	€ 200.000
Totaal 3 jaar	€ 200.000	€ 600.000

We hebben voorgesteld de dekking voor de benodigde middelen te zoeken binnen de bestaande begroting van de Beleidsagenda

Energietransitie (€ 100.000 van de eenmalige kosten) en de reserve EXIN-H, Impulsprogramma Duurzame Energie (de resterende € 700.000). De EXIN-H middelen betreffen het eenmalige dividend van het Ontwikkelingsfonds Duurzame Energie Noord-Holland (ODEN-H). Deze middelen – initieel een bedrag van € 3,2 miljoen - zijn in 2014 teruggevloeid in EXIN-H en daarmee weer beschikbaar gekomen voor duurzame energieprojecten. De omvang ervan is op dit moment € 2,7 miljoen. Het is aan de huidige Staten om over de besteding ervan te beslissen.

U hebt gevraagd naar de criteria die destijds golden voor EXIN-H. Wij zenden u daarom de Uitgangspuntennota EXIN-H van september 2004 (2004/40108, zie bijlage). De middelen zijn zoals aangegeven bedoeld voor duurzame energieprojecten.